

RAN-2108002202050022

S. Y. B. Com. (External) Examination April - 2026

Banking Law and Practice - II

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્રશ્ન 1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :** 20
- બેંકિંગની પરિભાષામાં 'પ્લેજ' (Pledge) ની વ્યાખ્યા આપો.
 - SIDBI નું પૂરું નામ શું છે?
 - બેંક થાપણોને અસર કરતા કોઈપણ બે આંતરિક પરિબલો જણાવો.
 - 'ખાસ લિયન' (Specific Lien) ની વ્યાખ્યા આપો.
 - PMJDY યોજનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય શું છે?
 - 'અસુરક્ષિત એડવાન્સ' (Unsecured Advance) એટલે શું?
 - 'ગોપનીય અહેવાલ' (Confidential Report) નો હેતુ શું છે?
 - 'અગ્રિમ ક્ષેત્રો' (Priority Sector) હેઠળ આવતા કોઈપણ બે ઉદ્યોગોના નામ આપો.
 - 'ઓવરડ્રાફ્ટ' એટલે શું?
 - 'જામીનની સધ્ધરતા' એટલે શું?
- પ્રશ્ન 2. બેંક ધિરાણના આદર્શ સિદ્ધાંતો વિગતવાર સમજાવો.** 16
- અથવા**
- પ્રશ્ન 2. આધુનિક બેંકિંગમાં 'રિકવરી મેનેજમેન્ટ' નું મહત્વ અને પદ્ધતિઓ સમજાવો.** 16
- પ્રશ્ન 3.(અ) 'ફિક્સ ડિપોઝિટ રિસીપ્ટ' (બાંધી મુદતની રસીદ) સામે ધિરાણ આપતી વખતે બેંકરે કઈ સાવચેતી રાખવી જોઈએ?** 08
- (બ) 'લિયન' ના કિસ્સામાં બેંકરના હક્કોની ચર્ચા કરો.** 08
- અથવા**
- પ્રશ્ન 3. કોમર્શિયલ બેંકો દ્વારા આપવામાં આવતા ધિરાણના વિવિધ સ્વરૂપો વર્ણવો.** 16
- પ્રશ્ન 4. ઔદ્યોગિક વિકાસમાં 'રાજ્ય નાણાકીય નિગમો' (SFCs) ની ભૂમિકા અને કાર્યો સમજાવો.** 16
- અથવા**
- પ્રશ્ન 4.(અ) 'હાઈપોથેકેશન' અને 'પ્લેજ' વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.** 08
- (બ) બેંકિંગ વ્યવસાયમાં 'બાયંધરી' (Guarantees) નું મહત્વ સમજાવો.** 08

પ્રશ્ન 5.	‘ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક’ (IDBI) ના કાર્યો અને પ્રગતિની ચર્ચા કરો.	16
	અથવા	
પ્રશ્ન 5.(અ)	વરિષ્ઠ નાગરિકો માટેની ‘રિવર્સ મોર્ટગેજ’ યોજના સમજાવો.	08
	(બ) ‘નિકાસ શાખ અને બાયંધરી નિગમ’ (ECGC) ની ભૂમિકા સમજાવો.	08
પ્રશ્ન 6.	ટૂંક નોંધ લખો (કોઈ પણ બે) :	16
	1. તફાવતી વ્યાજદર (DRI) યોજના.	
	2. અગ્રિમ ક્ષેત્રોના પ્રકારો	
	3. બાયંધરીનો અંત (જમીનની મુક્તિ)	
	4. બિન-નિષ્પાદિત અસ્કયામતો (NPA)	

ENGLISH VERSION

Q. 1.	Answer the following questions briefly:	20
	1. Define 'Pledge' in banking terms	
	2. What is the full form of SIDBI?	
	3. Mention any two internal factors affecting bank deposits	
	4. Define 'Specific Lien'.	
	5. What is the primary objective of the PMJDY scheme"	
	6. Define 'Unsecured Advance'	
	7. What is the purpose of a 'Banker's Opinion' (Confidential Report)"	
	8. Name two industries that fall under 'Priority Sector'.	
	9. What is 'Overdraft' ?	
	10. What is meant by 'Solvency of a Surety' ?	
Q. 2.	Explain the 'Principles of Sound Lending' in detail.	16
	OR	
Q. 2.	Discuss the importance and various methods of 'Recovery Management' in modern banking.	16
Q. 3. (A)	Explain the precautions a banker should take when lending against 'Fixed Deposit Receipts'.	08
	(B) Discuss the rights of a banker in case of a 'Lien'.	08
	OR	
Q. 3.	Describe the various 'Forms of Advances' provided by commercial banks.	16
Q. 4.	Explain the role and functions of 'State Finance Corporations' (SFCs) in industrial development.	16
	OR	
Q. 4 (A)	Distinguish between 'Hypothecation' and 'Pledge'.	08
	(B) Discuss the importance of 'Guarantees' in the banking business.	08
Q. 5.	Discuss the functions and progress of the 'Industrial Development Bank of India' (IDBI).	16
	OR	
Q. 5. (A)	Explain the 'Reverse Mortgage' scheme for senior citizens.	08
	(B) Discuss the role of 'Export Credit and Guarantee Corporation' (ECGC).	08

Q. 6. Write Short Notes (Any Two):

16

1. Differential Rate of Interest (DRI) scheme
 2. Types of Priority Sectors.
 3. Ending of a Guarantee (Discharge of Surety)
 4. Non-Performing Assets (NPA).
-